

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Ida Lindgren
Planhandläggare
010-2233506
ida.lindgren@lansstyrelsen.se

Yttrande

1(4)

2021-08-02

402-4198-2021

Uppsala kommun
Plan- och byggnadsnämnden
SBF.planadministrator@uppsala.se

Samråd om detaljplan för Björklinge-Tibble 5:27, Uppsala kommun, Uppsala län

Redogörelse för ärendet

Kommunen har översänt rubricerat detaljplaneförslag för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, samt samråd om undersökning enligt 6 kap 6 § miljöbalken.

Syftet med planförslaget

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av flerbostadshus i tre våningar på fastigheten Björklinge-Tibble 5:27 samt möjliggöra prisrimliga bostäder och bidra till ökat byggsande av flerbostadshus i en av kommunens prioriterade tätorter.

Överensstämmelse med översiktsplanen

Markanvändningen överensstämmer med översiktsplanens intentioner för området.

Undersökning

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att rubricerad detaljplan inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap 3 § miljöbalken.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

MKN – vatten

Enligt avrinningsområden ytvatten (VARO) som anges i VISS är recipient för planområdets dagvatten inte förekomsten Björklingeån – mynningen till Björklinge (WA19395087) som anges i planbeskrivningen utan förekomsten Långsjön – Björklinge (WA44093658). Recipienten har måttlig ekologisk status som har baserats på näringsämnen och morfologiskt tillstånd samt uppnår ej god kemisk status på grund av kvicksilver och kvicksilverföreningar och bromerade difenyletrar. Miljö kvalitetsnormerna för ekologisk status har en tidsfrist till 2027 kopplad till näringsämnen för urban markanvändning samt mindre stränga krav för kvicksilver och bromerade difenyletrar som omfattar att halterna för dessa ämnen inte får öka. Föroreningsberäkningen i dagvattenutredningen har dock inkluderat alla föroreningar som är kopplade till dagvatten och som enligt VISS kan bidra till

POSTADRESS 751 86 UPPSALA GATUADRESS Bäckens gränd 17

TELEFON 010-22 33 000 FAX 010-22 33 010

E-POST uppsala@lansstyrelsen.se WEBBPLATS www.lansstyrelsen.se/uppsala

2021-08-02

402-4198-2021

att status sänks. Föroreningsberäkningarna visar däremot att en ökning av kvicksilver kommer att ske även med föreslagna dagvattenåtgärderna. Detta strider mot miljö kvalitetsnormen som är satt för kvicksilver och kvicksilverföreningar. I motiveringen till undantaget för kvicksilver för gällande MKN för kemisk status står följande:

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg). Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster. Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka. Lokala påverkanskällor som bidrar till sänkt status för Hg ska åtgärdas oavsett det mindre stränga kravet för atmosfärisk deposition (se övriga tidsfrister).

Även om det inte förekommer en ökad koncentration av kvicksilver i dagvattnet kommer ett ökat utsläpp bidra till ackumulering av ämnet i recipient. Länsstyrelsen gör bedömningen att planen inte är tillåtlig utan ytterligare skyddsåtgärder för att omhänderta primärt kvicksilver.

Länsstyrelsen vill även belysa att det för MKN vatten inte bara finns ett icke-försämringskrav. För vattenförekomster där statusen inte är god räcker det inte med att en plan inte försämrar, utan det måste också finnas förslag till förbättringar. Allmänt kan sägas att det föreligger ett kraftigt underskott av åtgärder, varvid åtgärdstakten generellt sett behöver öka för att det ska vara möjligt att uppnå god ekologisk status till de ovan angivna tiderna. I Åtgärdsprogrammet för Norra Östersjöns vattendistrikt 2016–2021 kan kommunen finna stöd i det fortsatta planarbetet. Det innebär att det för varje ingrepp också är en möjlighet att göra åtgärder som förbättras statusen för miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Planbestämmelser

I planbeskrivningen beskrivs åtgärderna höjdsättning av mark samt anläggning av regnbäddar för att hantera den ökade mängd dagvatten som den föreslagna byggnationen och framtida klimatförändringar kan medföra. Hårdgjorda ytor genererar dagvatten och för att minska andelen hårdgjord yta kan bestämmelser användas för att reglera i vilken mån marken får hårdgöras eller inte. Länsstyrelsen anser att kommunen bör införa en planbestämmelse som reglerar hur stor andel av den totala fastighetsarean som får hårdgöras inom planområdet. I planområdets norra del finns en grundvattenförekomst under ett tätande jordlager. I den dagvattenutredning som genomförts (Geosigma daterad 2021-04-06) framgår att dagvattenanläggningarna som anläggs i nära anslutningen till de trafikbärande ytorna bör ha tät botten för att förhindra att föroreningar perkolerar ner till grundvattenförekomsten. Länsstyrelsen anser att en planbestämmelse bör införas som

säkerställer tät botten för dagvattenanläggningar nära vägar och parkeringar om det behövs för att uppnå kraven för MKN grundvatten.

Övriga synpunkter

Markavvattning

Planområdet ligger i båtnadsområde för markavvattningsföretaget *Tibble-Prästgårdens dikningsföretag från 1936 id nr CK 262*. Åtgärder i planområdet får inte utföras som påverkar markavvattningsföretaget eller markavvattningsföretagets anläggningar negativt. Det innebär att åtgärder som försämrar funktionen av dikesanläggningen inte får ske utan att företaget är delaktigt och godkänner åtgärden eller att en omprövning av företaget sker. Omprövning av ett markavvattningsföretag görs i Mark- och miljödomstolen vid Nacka Tingsrätt.

För den händelse att planområdet är beroende av markavvattningsföretagets dikesanläggning för att kunna avleda sitt dagvatten behöver markavvattningsföretaget kontaktas och godkänna att vattnet leds till dikesanläggningen. Om dikesanläggningen är dimensionerad så att den inte har möjlighet att ta emot ytterligare vatten har markavvattningsföretaget rätt att neka påkoppling på dikesanläggningen. För det fall stora ytor planeras att hårdgöras kan detta påverka flödesdynamiken på ett sätt som befintlig dikesanläggning inte är anpassad för. Är dagvattenhanteringen i planområdet beroende av att dikesanläggningen finns och underhålls är det lämpligt att VA-huvudmannen blir en del av markavvattningsföretaget och kostnadsfördelningslängd samt båtnadsområdet/nyttoområde uppdateras och räknas om. Den nya kostnadsfördelningslängden fastställs sedan av mark- och miljödomstolen vid Nacka Tingsrätt.

Gestaltning och bebyggelse

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att planens genomförande endast marginellt kommer att påverka landskapsbilden. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen föreslår att nya byggnader bryts upp med släpp mellan volymerna för att anpassas till omgivningen. Länsstyrelsen skulle gärna se att även enskilda husvolymerna ges en utformning som minskar intrycket av storskaliga block och bättre harmoniserar med omgivande bebyggelse som främst består av friliggande småhus i en till två våningar.

De som medverkat i beslutet

T.f. enhetschef plan- och bostadsenheten Agnete Bretan har beslutat i detta ärende. Planhandläggare Ida Lindgren har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Anna Sundbärg miljöstrategienheten och Urban Westerlind chef för enheten för vatten- och naturtillsyn medverkat.

Ärendet har hanterats med digital signering och har därför inga underskrifter.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

4(4)

2021-08-02

402-4198-2021

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

SÄNDLISTA

Trafikverket Region Öst, trafikverket@trafikverket.se

Lantmäterimyndigheten Uppsala kommun, lantmaterimyndigheten@ uppsala.se